

Dagvlinders?
Die zie je toch niet meer!

**Jaaroverzicht
2015**

**Project dagvlinders
Durme-
en
Scheldegebied**

Project dagvlinders
Durme- en Scheldegebied
2013 - 2017

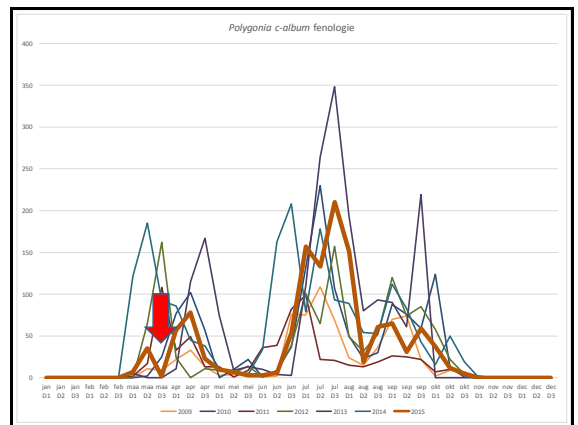
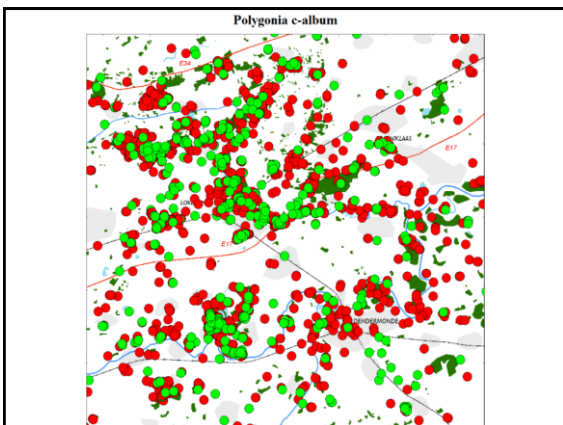
Apharodopa hyperantus (Koevinkje)

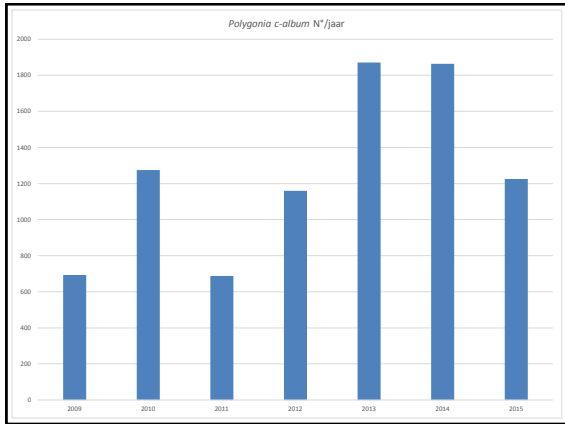
VG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Anekdote van **Lena (5 jaar)**
kleindochter van René Pletinck

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

- Lena gaat graag eens kijken in de tuin. Ze kent al enkele dagvlinders zoals Koolwitje, Dagpauwoog, Atalanta.
 - Maar **Gehakkelde aurelia** vind ze nogal moeilijk om uit te spreken.
 - Toen zag ze die witte C op de onderzijde achtervleugel en met wat fantasie zie je daar ook de hoorn van een telefoon in.
 - Ze zei tegen pépé René: 'Kijk pit, dat is een **telefoonvlinder** !'
- **Lena, 5 jaar.**
- VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

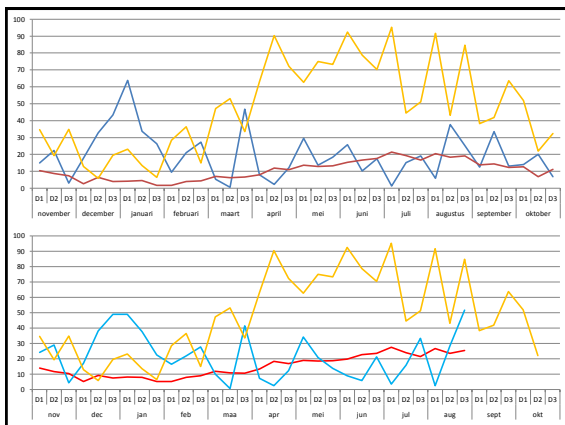
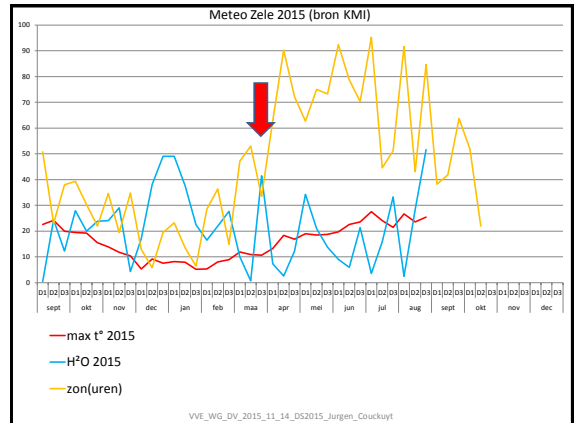
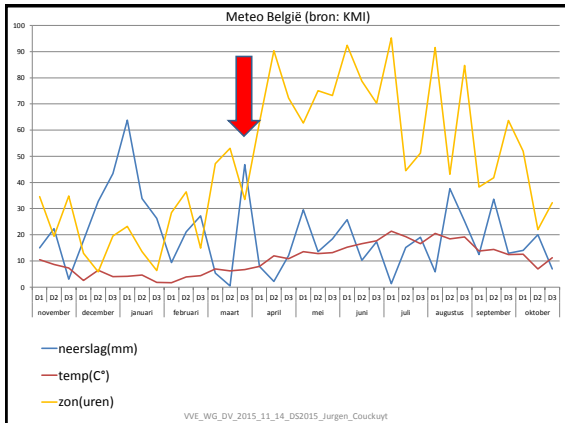

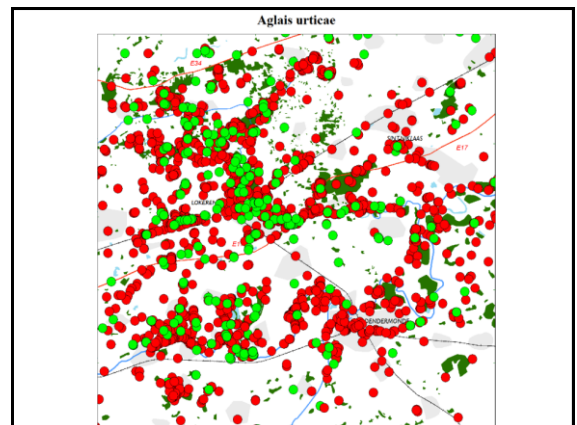
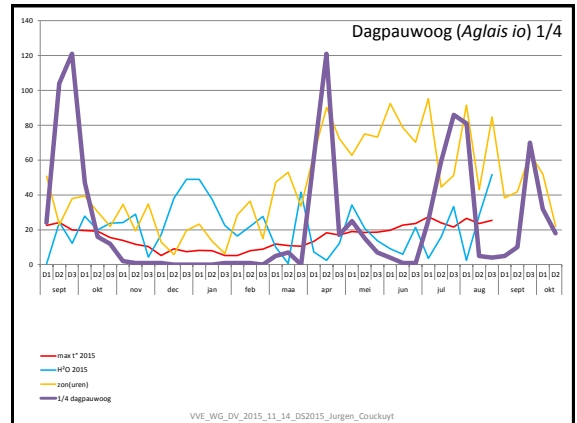
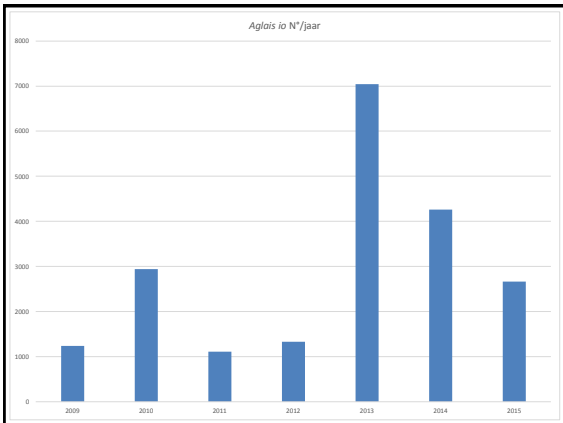
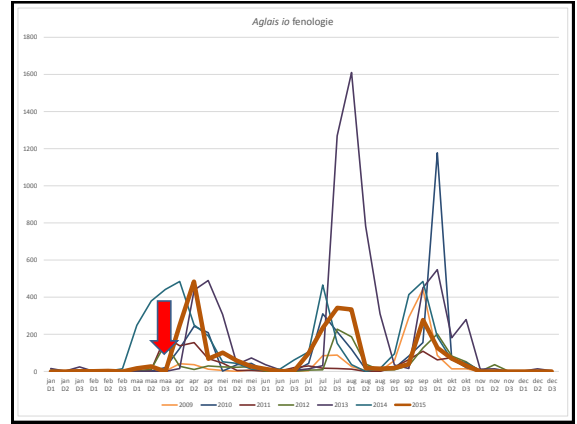
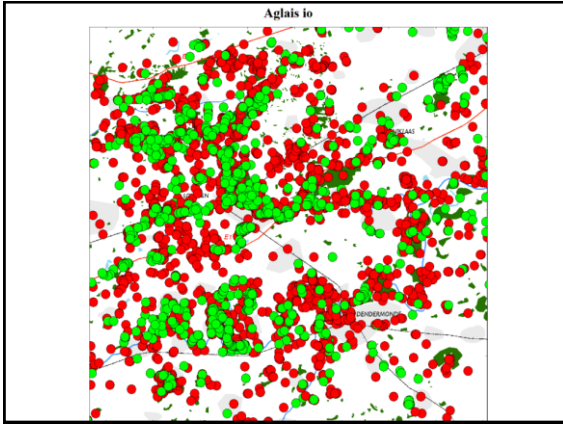

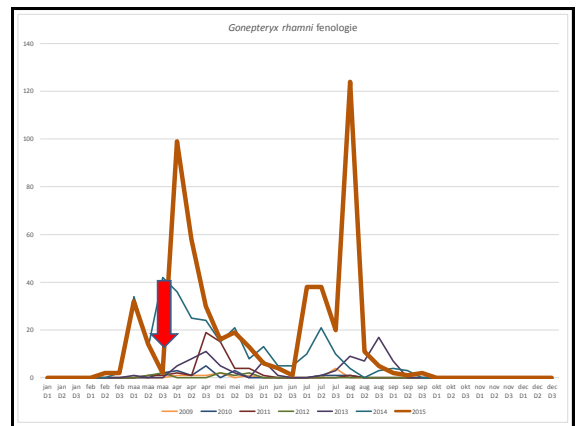
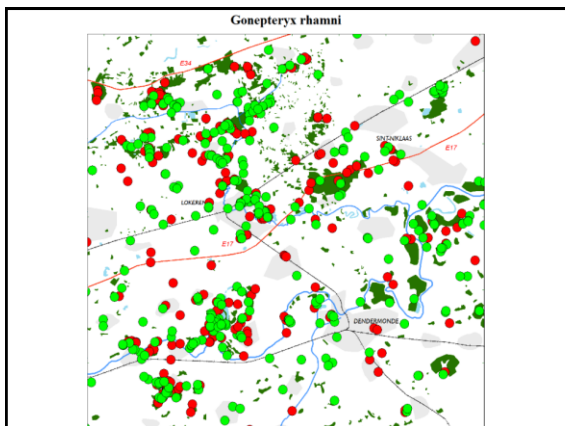
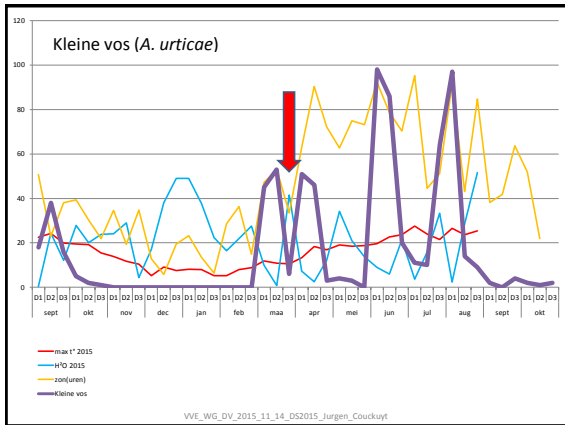
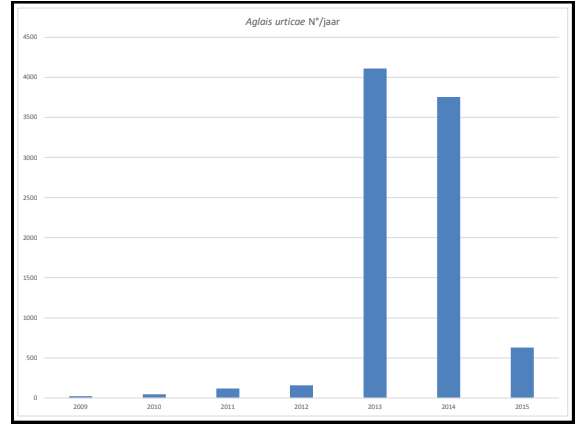
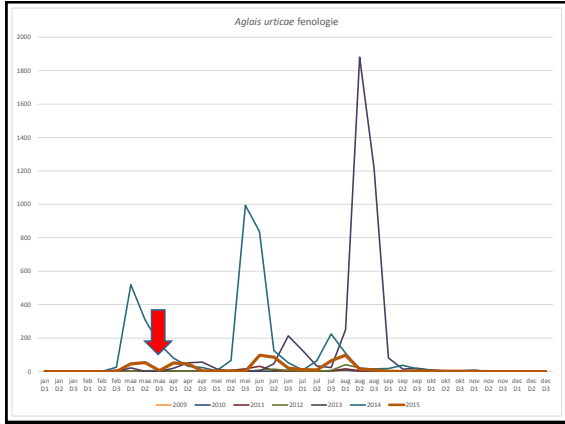
Het voorjaar

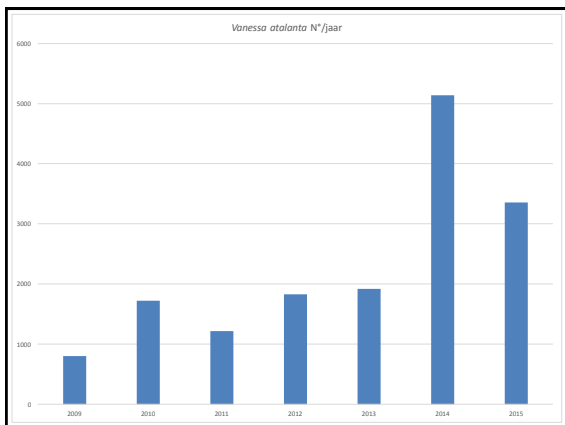
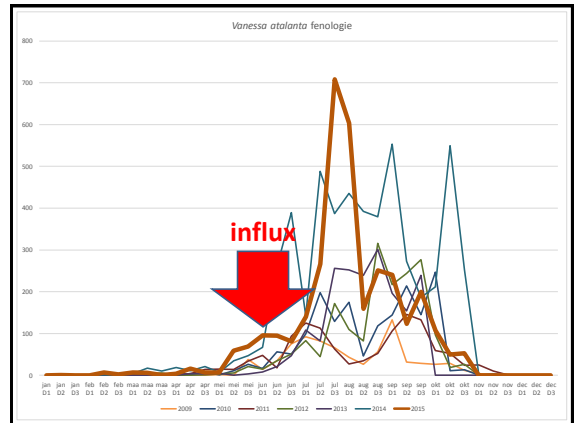
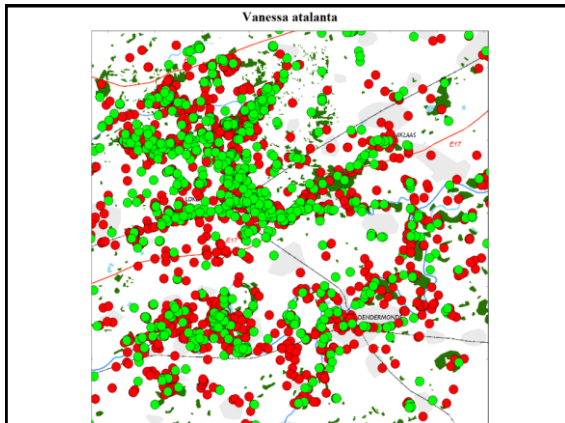
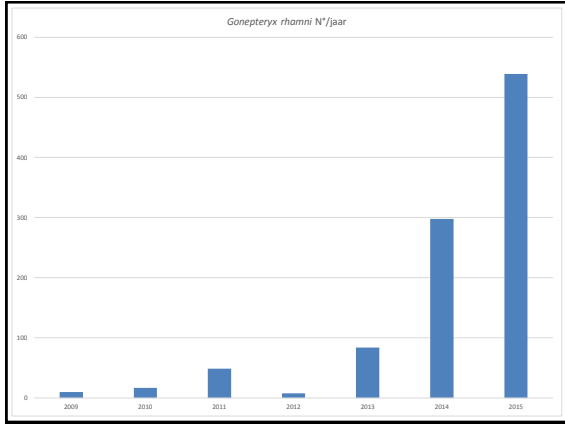
- Heel natte & zachte winter gehad.
- Opvallend weinig overwintersaars te zien.

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

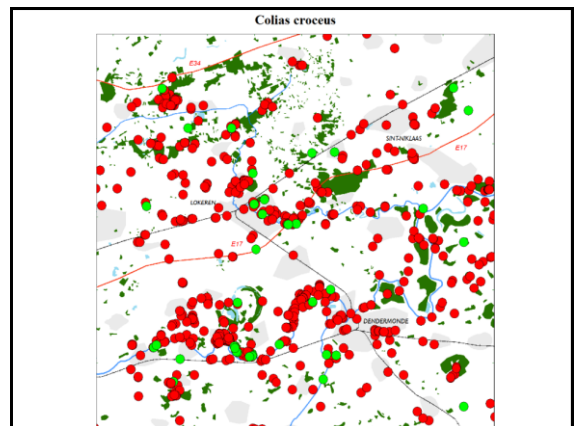
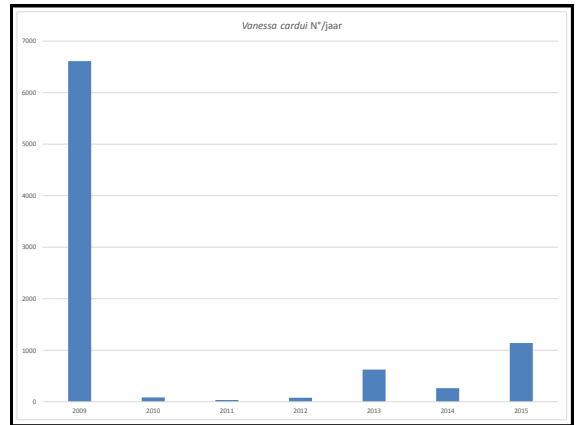
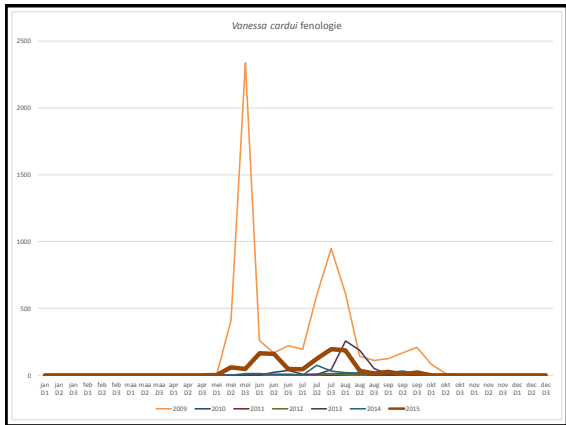
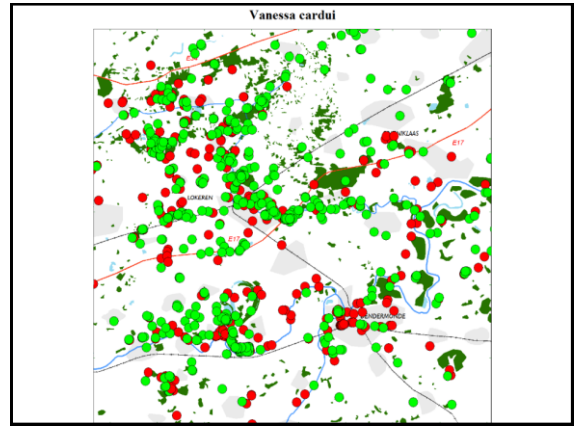

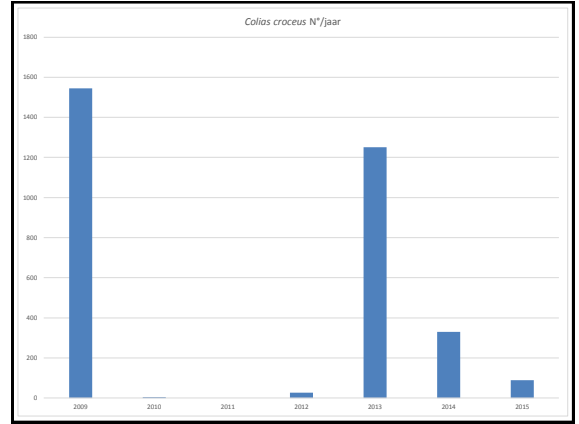
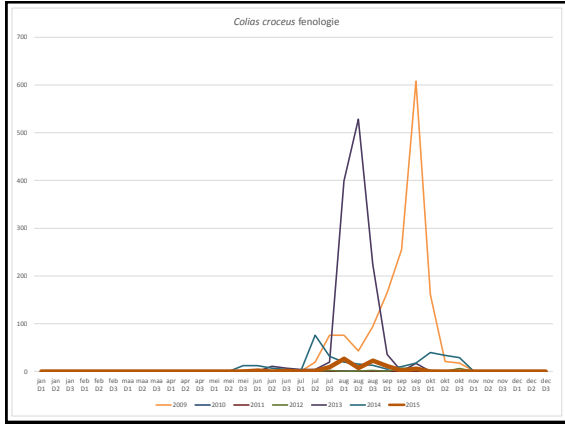

Onze trekvlinders

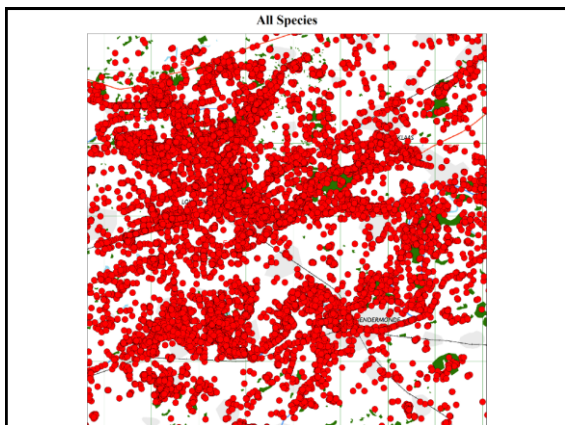
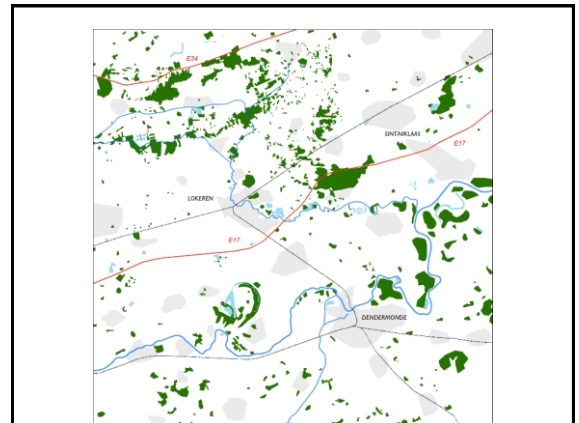
VVE_DW_DG_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Na 3 jaar zoeken in een gebied van +/- 1000 km²

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Wordt er goed gezocht ?

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

- 64550 waarnemingen op 3 jaar -
- door 603 waarnemers -

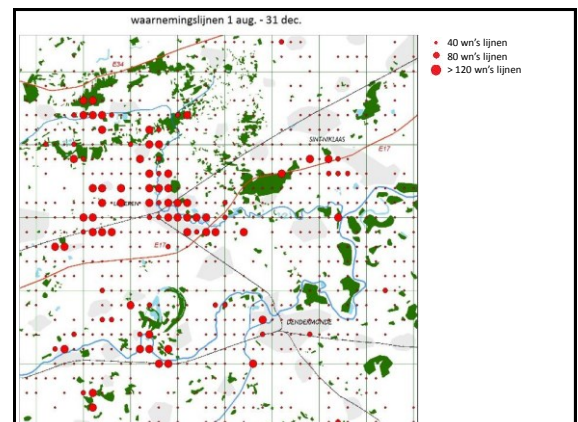
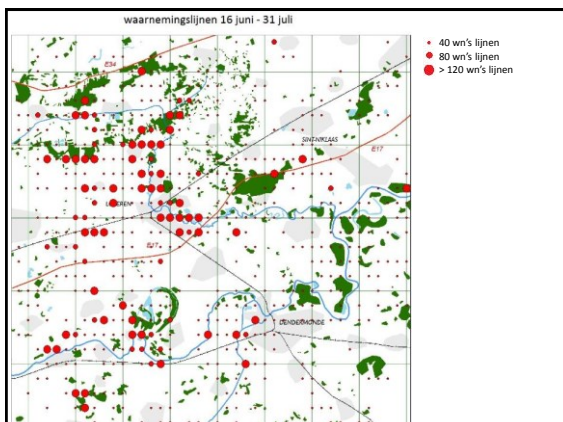
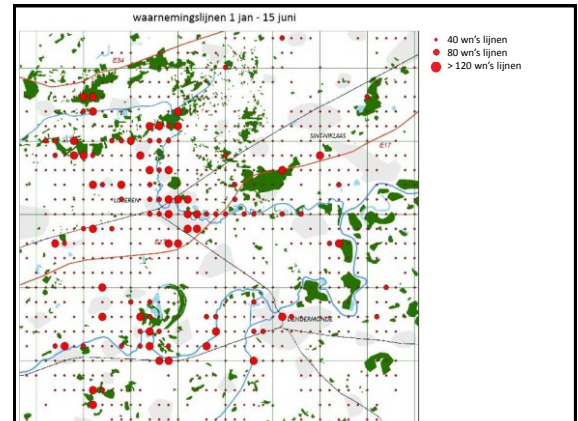
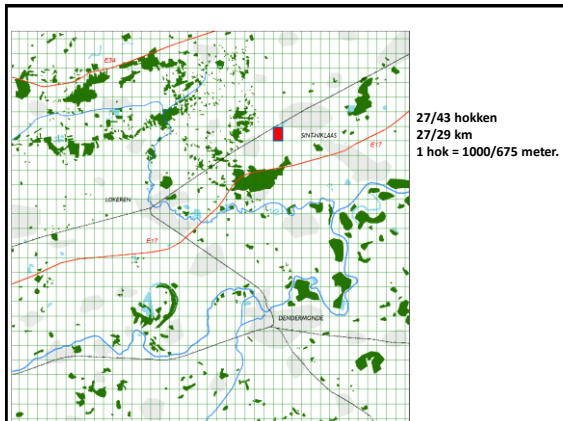
- 140 waarnemers > 25 waarnemingen → 62077
- 87 waarnemers > 50 waarnemingen → 60231
- 66 waarnemers > 75 waarnemingen → 58944
- 55 waarnemers > 100 waarnemingen → 57965
- 39 waarnemers > 200 waarnemingen → 55688
- 28 waarnemers > 300 waarnemingen → 53033
- 25 waarnemers > 400 waarnemingen → 51973
- 21 waarnemers > 500 waarnemingen → 50216
- 13 waarnemers > 1000 waarnemingen → 44298
- 5 waarnemers > 2000 waarnemingen → 33346 (50%)
- 3 waarnemers > 5000 waarnemingen → 26327
- 1 waarnemer > 10.000 waarnemingen → 12596

Aantal waarnemingslijnen per hok tijdens 3 vliegperiodes.

- vliegperiode 1 jan – 15 juni.
- vliegperiode 16 juni – 31 juli.
- vliegperiode 1 aug – 31 dec.

- t.e.m. 40 lijnen/ hok.
- t.e.m. 80 lijnen/hok.
- > 120 lijnen/hok.

VVE_WG_DW_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Is dit een juiste weergave?

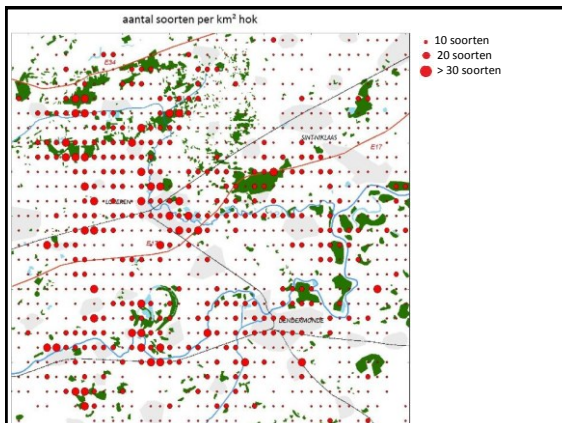
- Is 40 – 80 – 120 een juiste instelling ?
- Wat dan wel ?
- Andere parameter → aantal soorten/hok ?

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Aantal **soorten** per hok.

- t.e.m. 10 soorten.
- t.e.m.20 soorten.
- > 30 soorten.

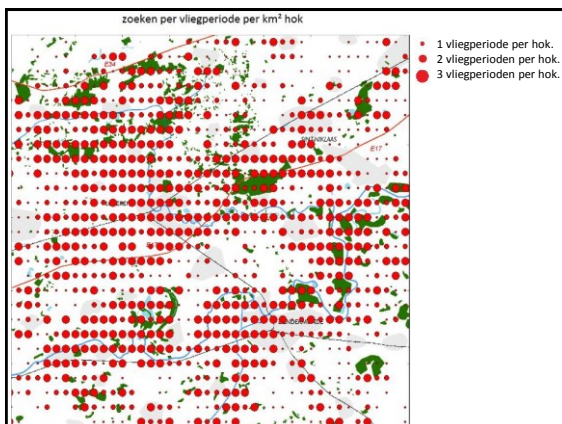
VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Bezocht hok tijdens **1 en/of 2 en/of 3 vliegperiodes.**

- 1 vliegperiode gelopen per hok.
 - 2 vliegperiodes gelopen per hok.
 - 3 vliegperiodes gelopen per hok.
- Onafhankelijk van aantal waarnemingslijnen per vliegperiode !
- Vliegperiodes bepaalt volgens vorig model.

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Of moeten we a.d.h.v. **één bepaalde soort** de zoekintensiteit bepalen?

- **3 doelsoorten** niet ok wegens lokale kleine populaties → cfr. vliegperiodes.
- Dus soorten waar je effectief naar op zoek moet gaan → **meerdere generaties.**
- Soorten die **goed verspreid** zitten in het projectgebied.

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Onze Blauwtjes

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

2015 was een topjaar voor onze Blauwtjes !

- Aanwezigheid van **Bruin blauwtje**, en/of **Icarusblauwtje** en/of **Kleine vuurvliinder** in alle mogelijke potentiële biotopen.
- Uit deze groep kiezen we de **dagvlinder van het jaar 2015 !**

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

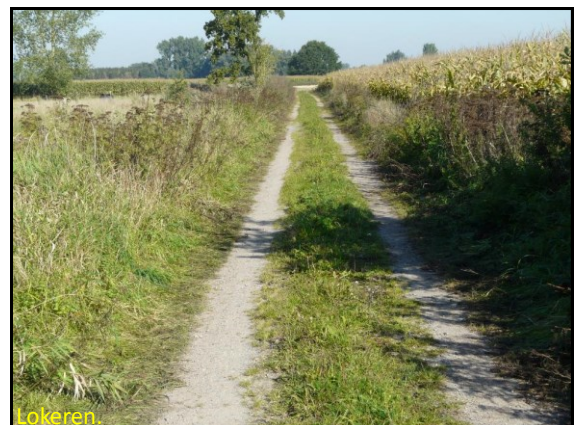
Lochristi.

Daknam.

Zele.

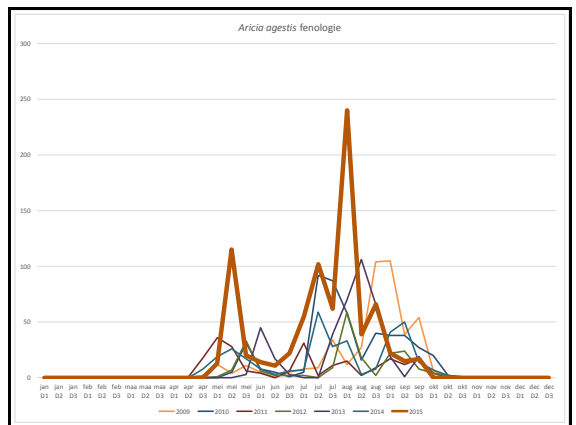
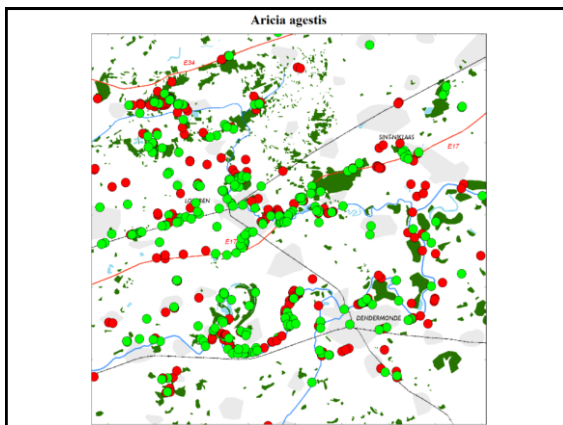
Lokeren.

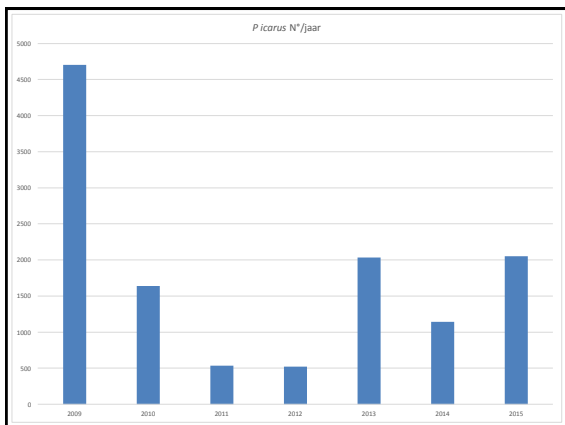
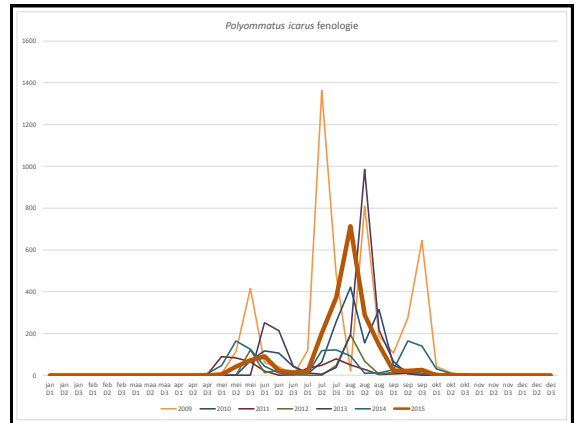
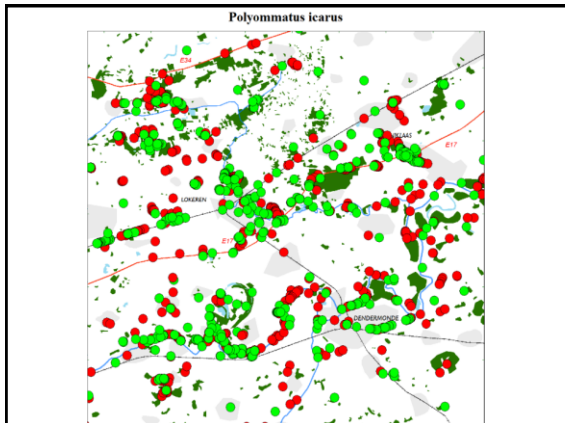
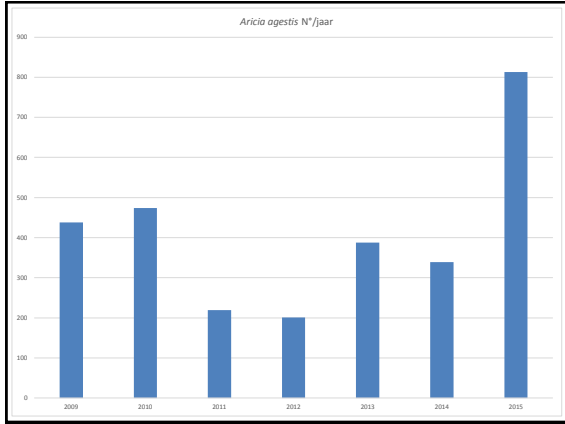
Welke dagvlinder is de
dagvlinder van het jaar 2015 ?

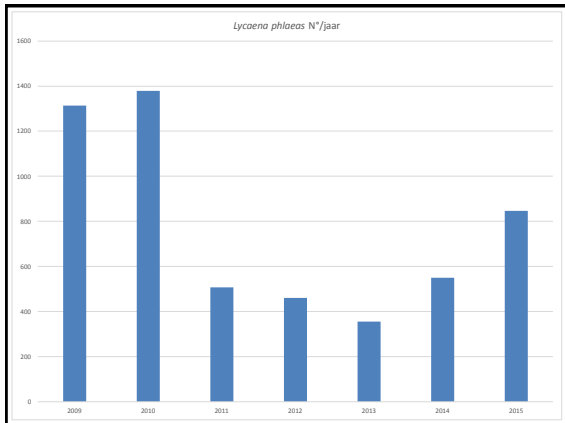
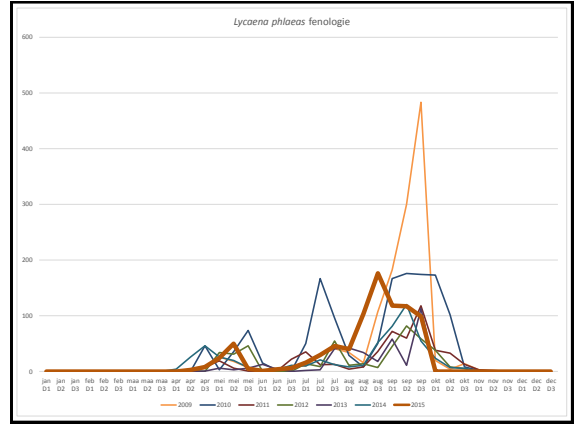
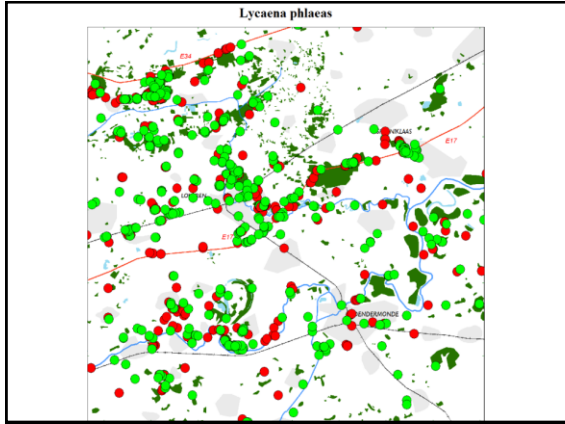
WE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

naam	bruin blauwtje	icarusblauwtje	kleine vuurvinder
Tom vermeulen	2	3	1
Kurt Jonckheere	3	2	1
Jurgen Couckuyt	2	3	1
Thomas Van Lancker	2	1	3
Phillipe Van de Velde	3	1	2
Ortwin Hoffmann	3	1	2
Raphaël Windy	2	3	1
Paul Durinck			
Fanny Schoeters	3	1	2
Daan Van Eensaeme	1	2	3
Paul Vervaeet			
Totaal	21	17	13

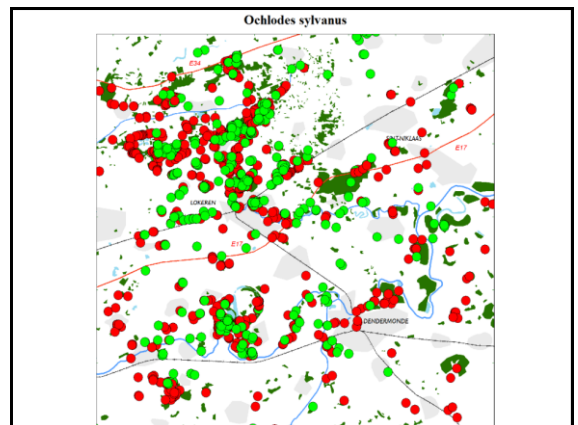

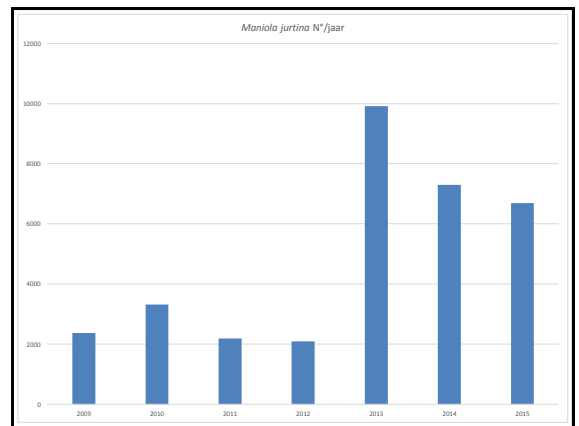
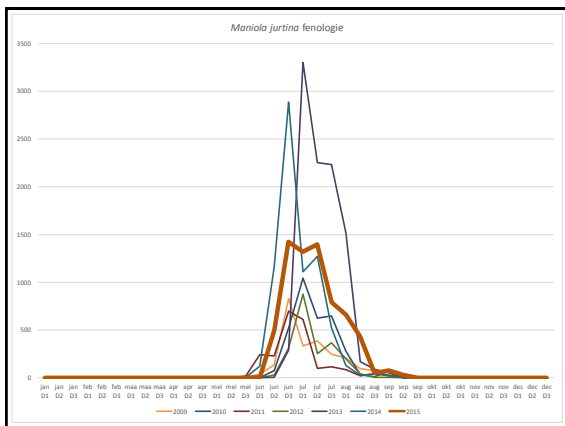
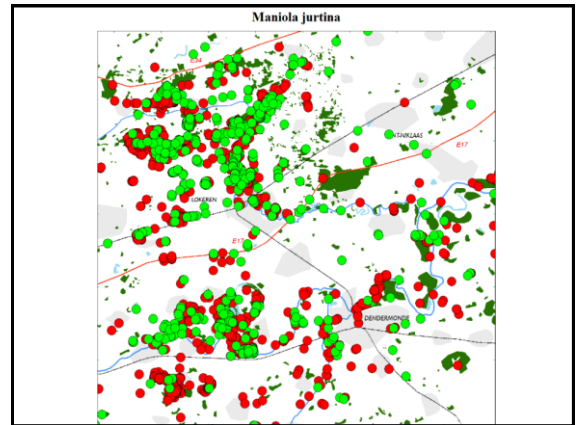
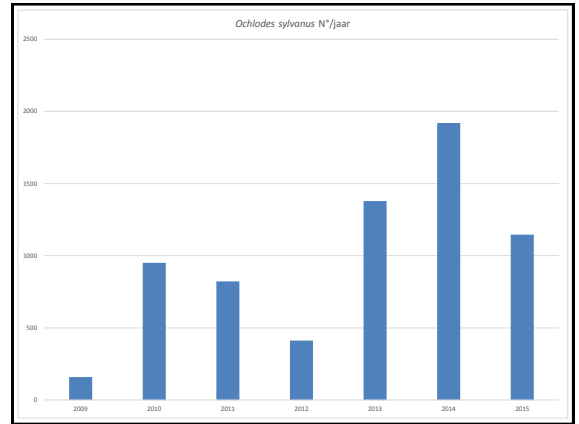
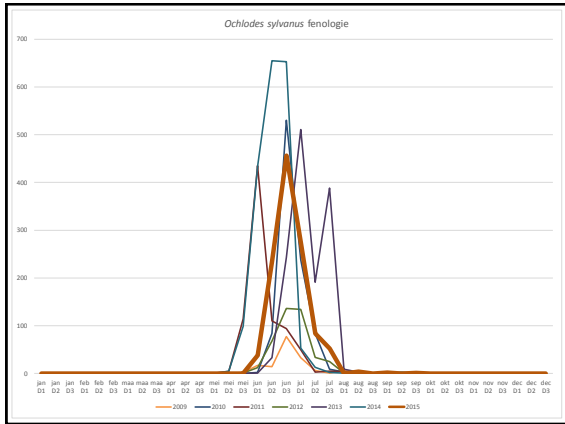

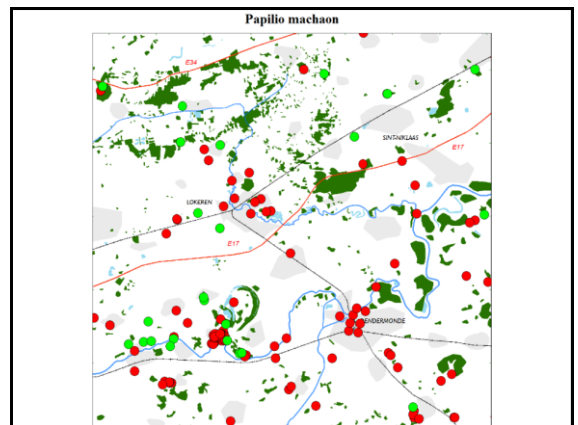
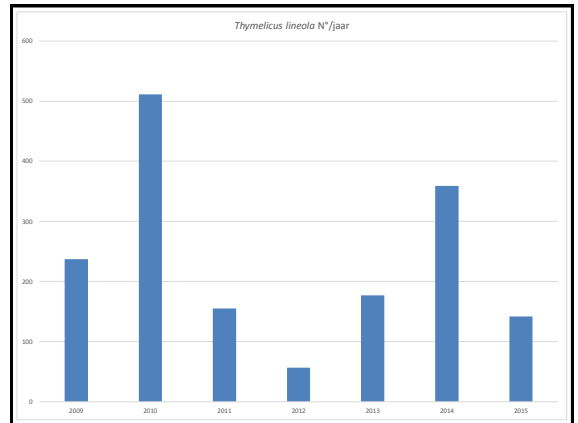
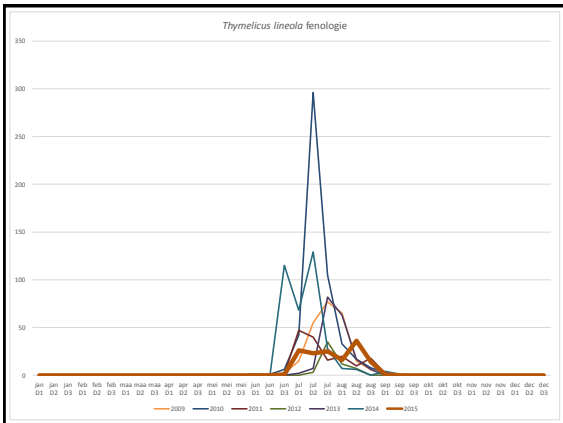
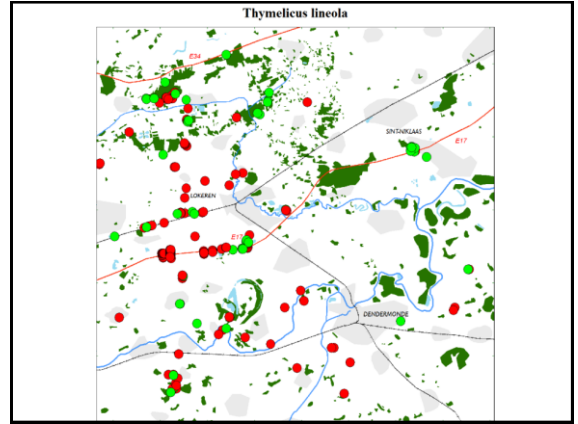

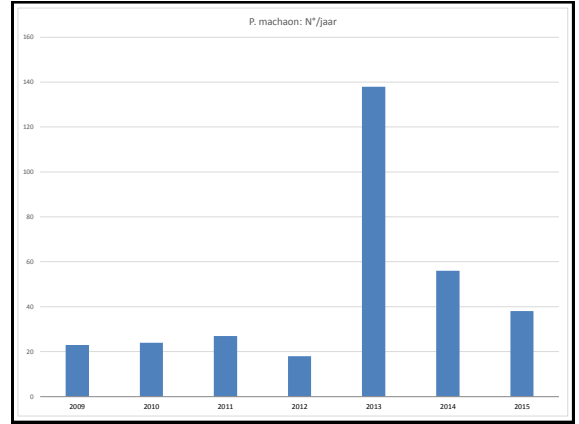
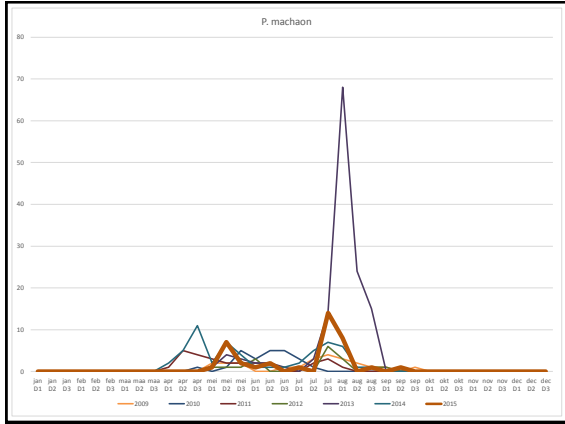
Onze andere graslandvlinders

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

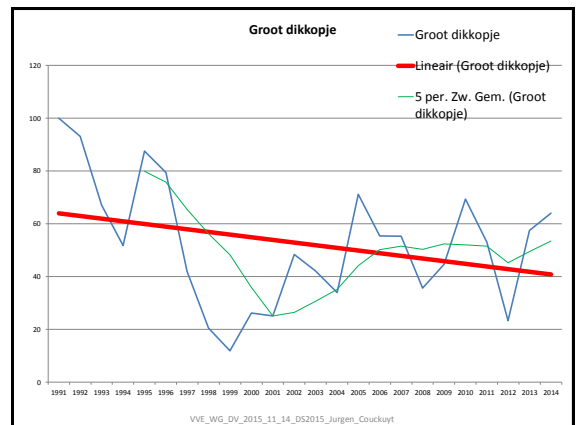
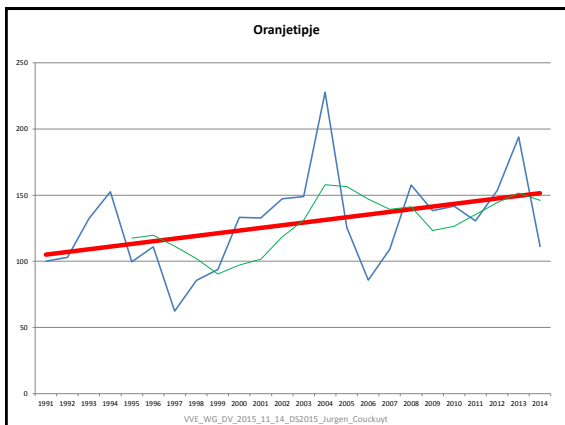
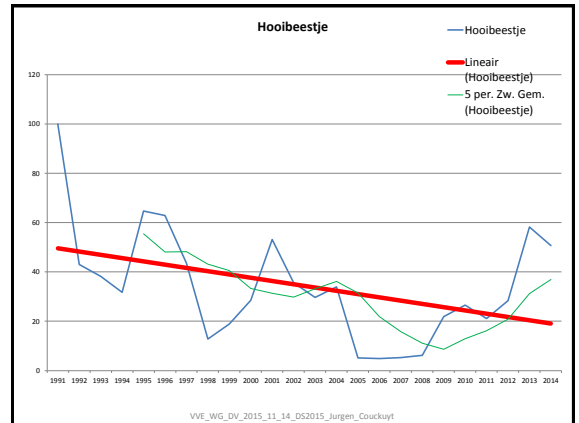

Graslandvlinder-index Vlaanderen.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grootdikkopje	100	93,08	67,05	51,75	87,56	78,39	43,93	20,54	11,87	26,19	25,14	48,45	42,16	33,94	71,18	55,45	55,38	35,68	46,63	69,33	53,01	25,36	57,46	64,1	
Oranjetipje	100	101,02	132,18	152,46	99,67	130,86	62,24	85,47	93,86	133,22	132,62	147,18	148,92	227,75	325,43	85,81	108,95	157,71	138,41	141,66	130,5	155,42	194,01	131,12	
Vlievevaarvlinder	100	49,63	45,45	58,78	111,87	65,19	96,55	60,05	81,7	65,27	26,82	102,82	129,49	70,35	31,25	70,81	80,4	44,34	63,95	102,05	51,96	80,4	52,66	31,88	
Harublaasvlinder	100	170,35	102,68	214,23	97,14	86,01	89,49	47,45	58,44	51,33	27,75	88,92	93,81	78,72	39,08	90,29	41,5	48,85	92,76	166,42	78,42	40,1	97,78	146	
Bruinranddopje	100	143,28	120,05	126,8	133,11	137,22	111,43	131,09	104,89	151,61	125,62	124,82	184,21	194,21	180,31	183,83	64,61	107,46	122,94	76,11	97,14	50,7	149,9	138,34	
Agonvlinder	100	37,79	39,3	16,12	9,87	16,12	10,76	10,74	7,61	4,89	11,19	10,19	15,77	13,19	13,99	7,87	8,84	10,75	13,03	16,39	7,8	3,85	1,11	3,33	
Hooibeestje	100	43,05	38,21	31,68	64,74	62,89	43,3	12,82	18,84	26,47	15,11	15,19	20,64	94	5,1	4,93	5,24	6,14	21,87	26,57	21,68	28,38	58,27	10,46	

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

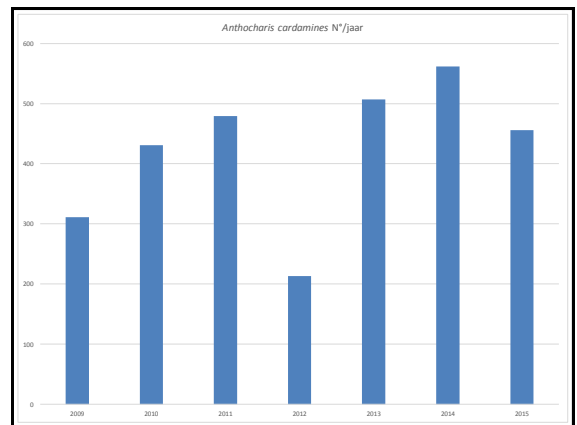
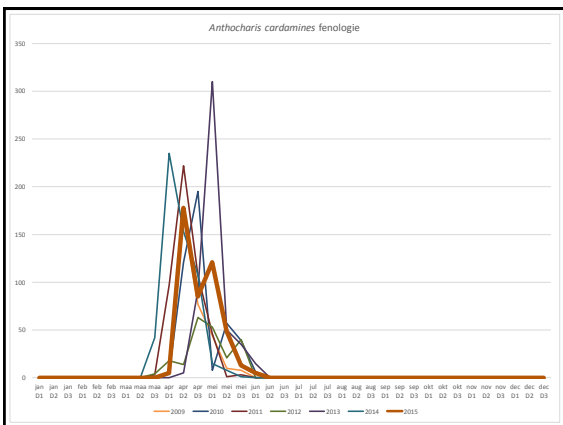
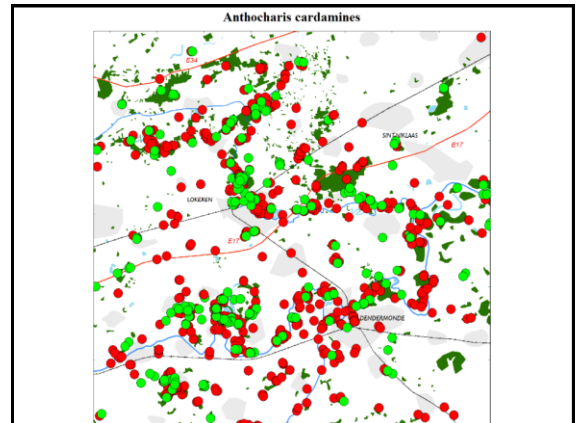

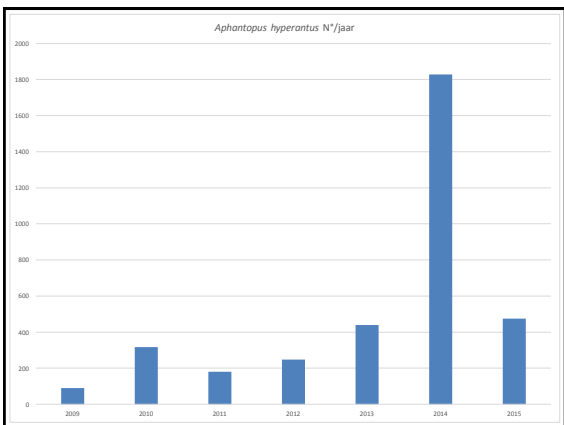
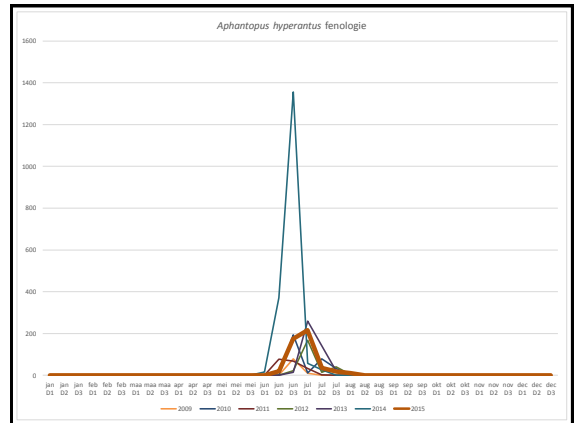
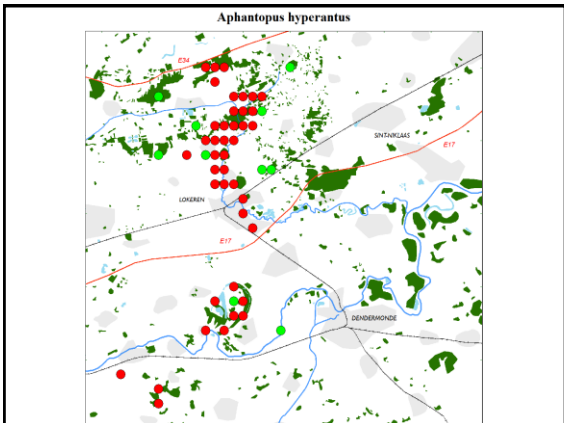
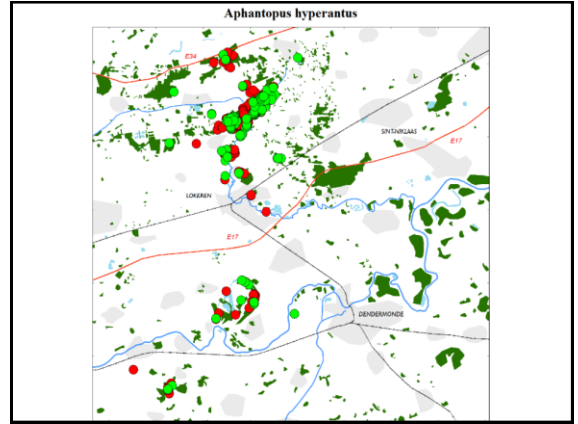
Vergelijking met **Groot dikkopje** in het reservaat 'de Venne'.

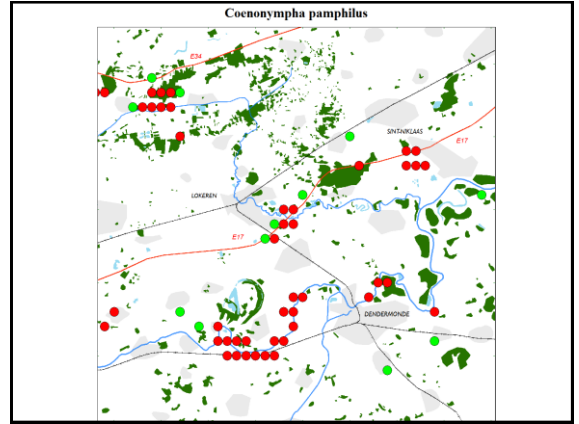
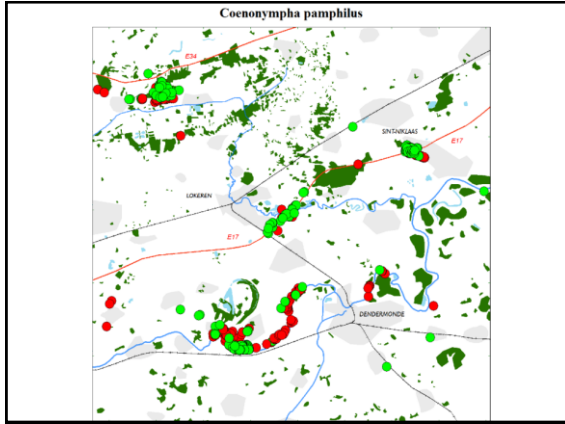

Onze 3 **doelsoorten**

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

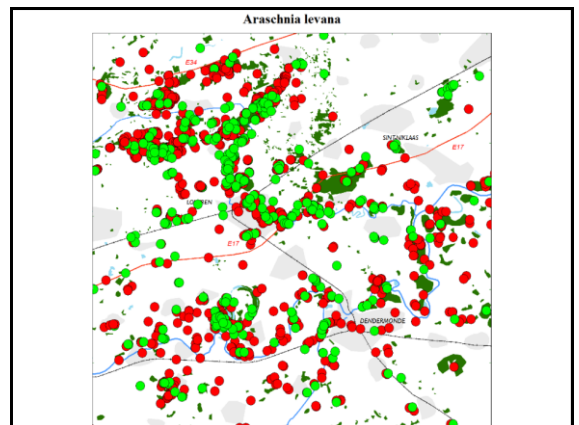

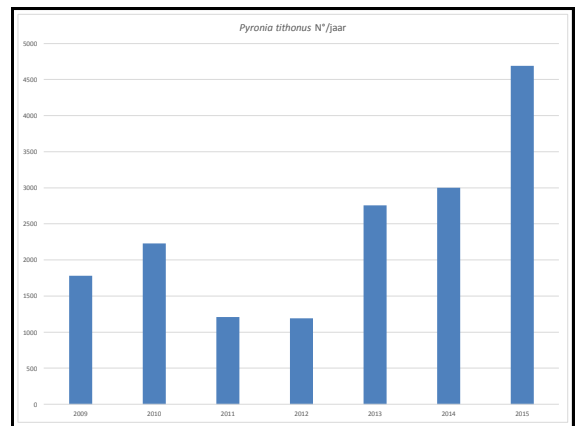
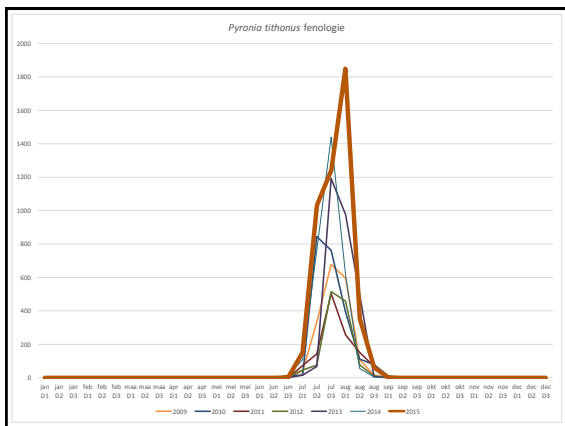
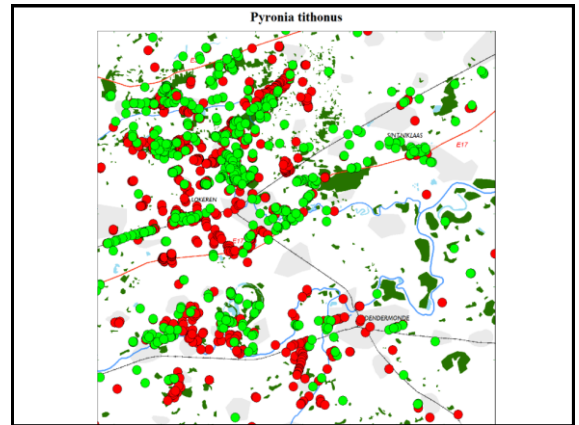
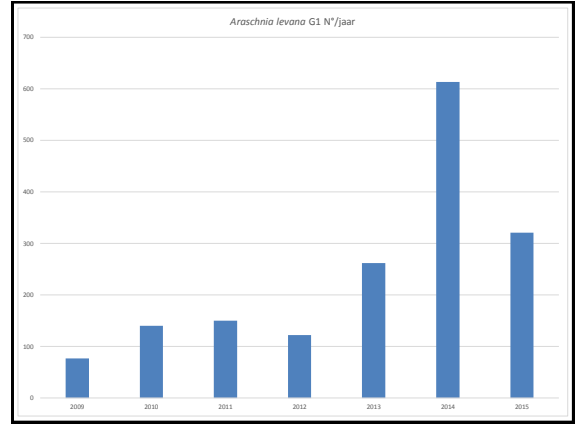
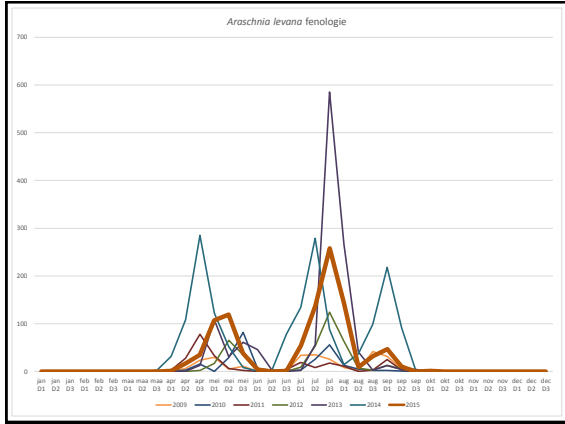

Dagvlinders op het **randje** af

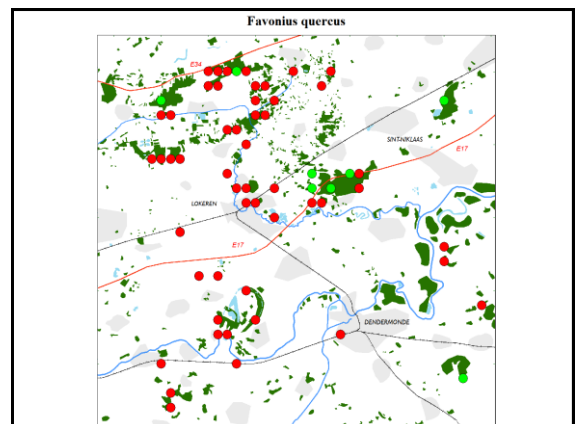
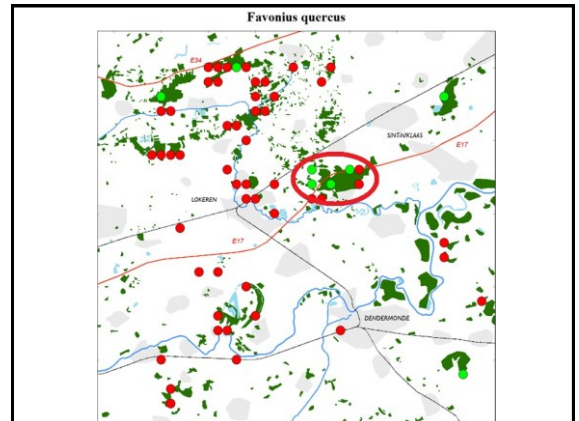
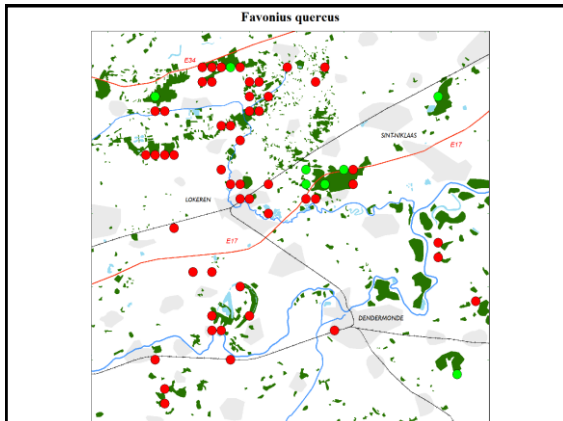
VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

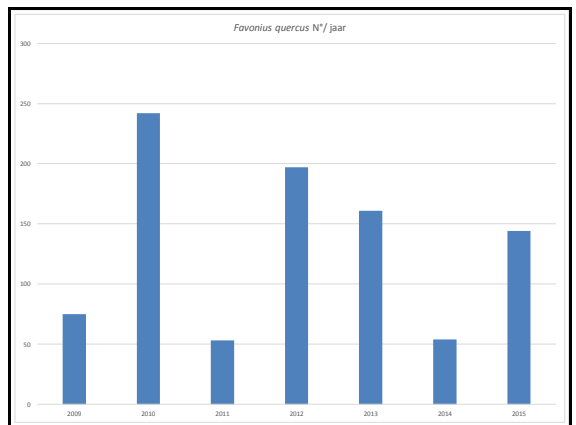
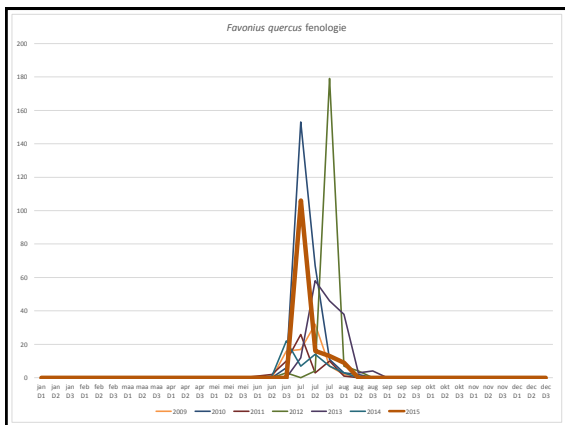
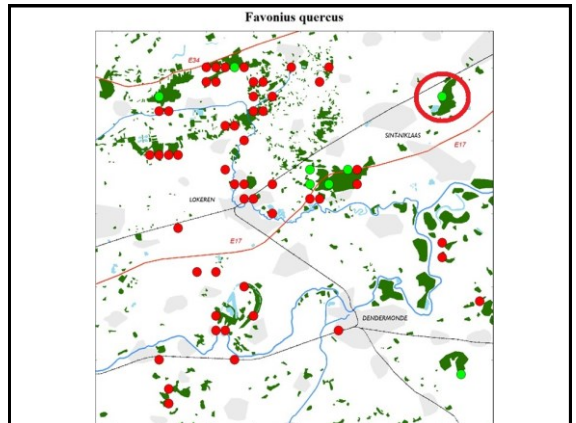
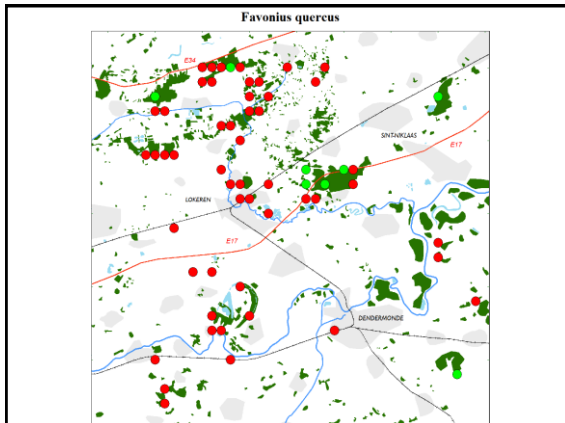
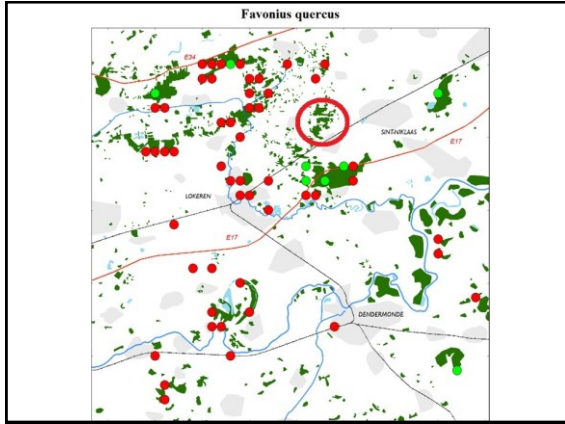

Gerichte zoekacties in 2015

- Eikenpage (*Favonius quercus*) → 3 boscomplexen.
- Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) → voormalig militair domein Westakkers
- Dagvlinderwandeling Hamme.
- Big 3: Grote weerschijnvlinder (*A. iris*), lepenpage (*S. w-album*) en Kleine ijsvogelvlinder (*L. camilla*) → Berlare.
- Hooibeestje (*C. pamphilus*) → Waasmunster en klaverblad St-Niklaas.
- Big 3 (eitjes, rupsen & poppen) → Berlare.

Een Amerikaanse eik in een tuin in Waasmunster ...

WE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

tuin Ortwin Hoffmann,
Waasmunster.

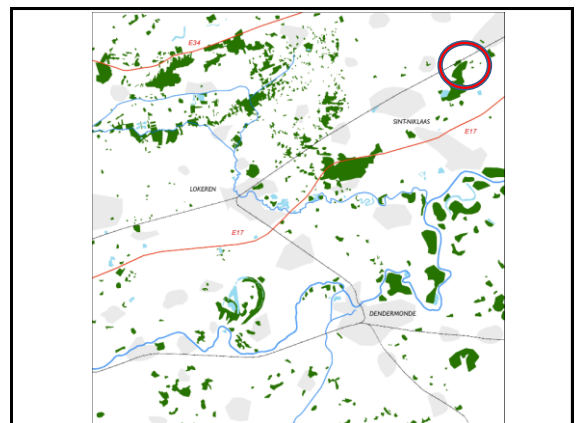
Polyvalente brandweerman
en iemand die eieren zoekt in de bomen

Bingo !

Gerichte zoekacties in 2015

- Eikenpage (*Favonius quercus*) → 3 boscomplexen.
- Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) → voormalig militair domein Westackers
- Dagvlinderwandeling Hamme.
- Big 3: Grote weerschijnvlinder (*A. iris*), lepenpage (*S. w-album*) en Kleine ijsvogelvlinder (*L. camilla*) → Berlare.
- Hooibeestje (*C. pamphilus*) → Waasmunster en klaverblad St-Niklaas.
- Big 3 (eitjes, rupsen & poppen) → Berlare.

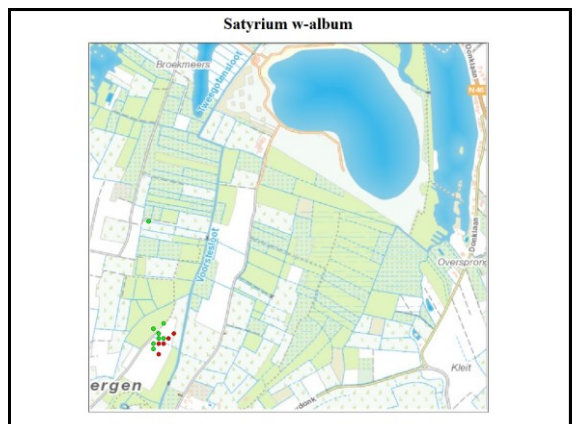
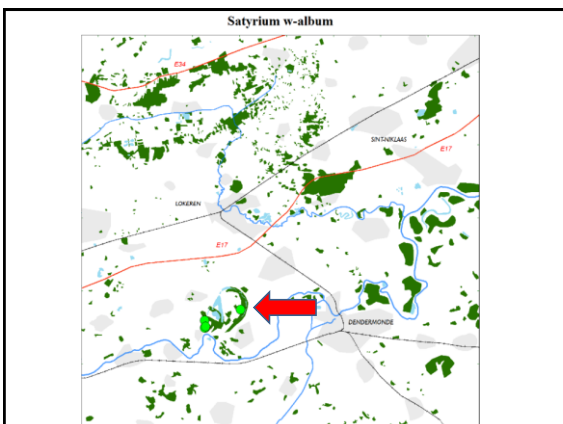
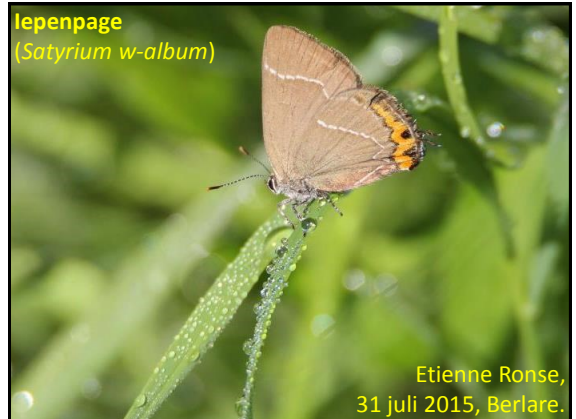
Gerichte zoekacties in 2015

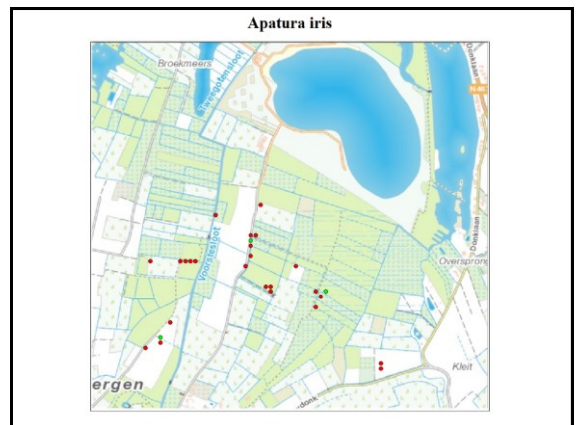
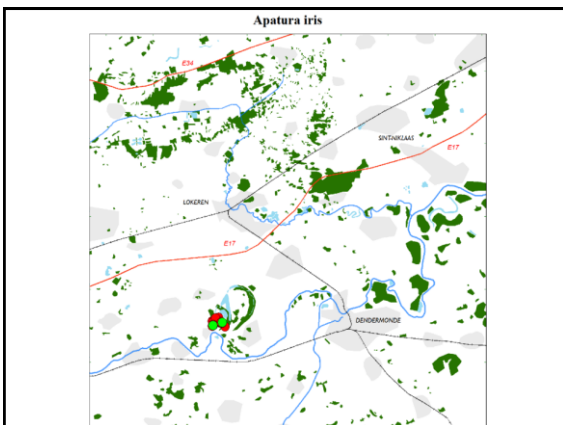
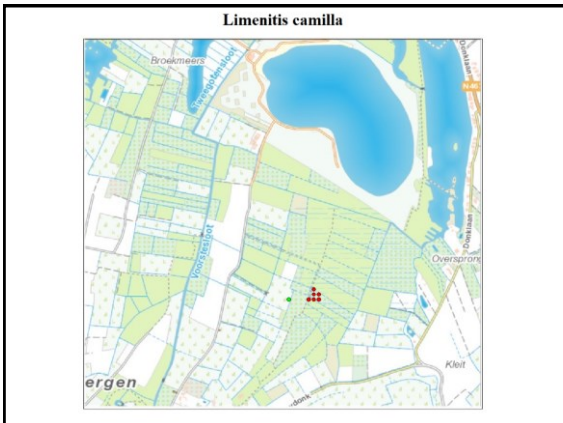
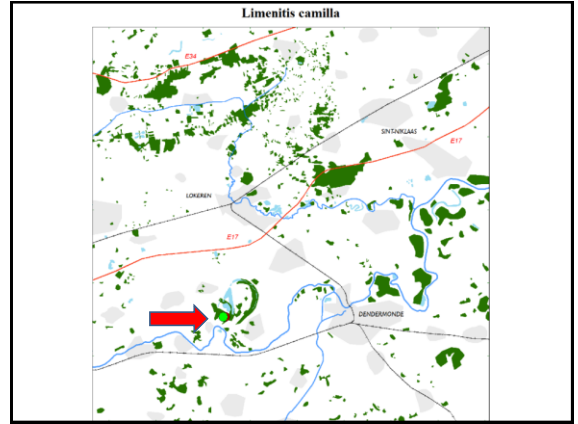
- Eikenpage (*Favonius quercus*) → 3 boscomplexen.
- Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) → voormalig militair domein Westakkers
- **Dagvlinderwandeling** → Hamme.
- Big 3: Grote weerschijnvlinder (*A. iris*), lepenpage (*S. w-album*) en Kleine ijsvogelvlinder (*L. camilla*) → Berlare.
- Hooibeestje (*C. pamphilus*) → Waasmunster en klaverblad St-Niklaas.
- Big 3 (eitjes, rupsen & poppen) → Berlare.

Gerichte zoekacties in 2015

- Eikenpage (*Favonius quercus*) → 3 boscomplexen.
- Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) → voormalig militair domein Westackers
- Dagvlinderwandeling → Hamme.
- **Big 3**: Grote weerschijnvlinder (*A. iris*), lepenpage (*S. w-album*) en Kleine ijsvogelvlinder (*L. camilla*) → Berlare.
- Hooibeestje (*C. pamphilus*) → Waasmunster en klaverblad St-Niklaas.
- Big 3 (eitjes, rupsen & poppen) → Berlare.

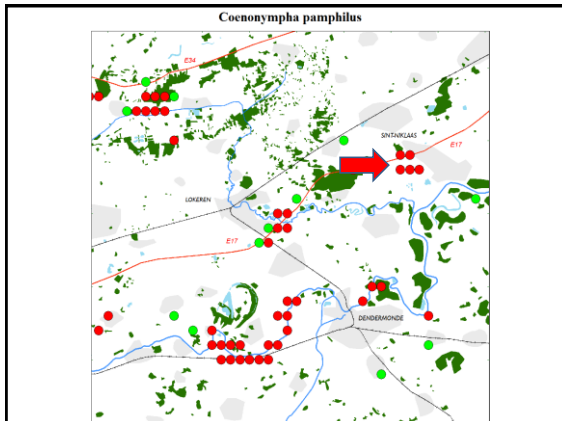
Gerichte zoekacties in 2015

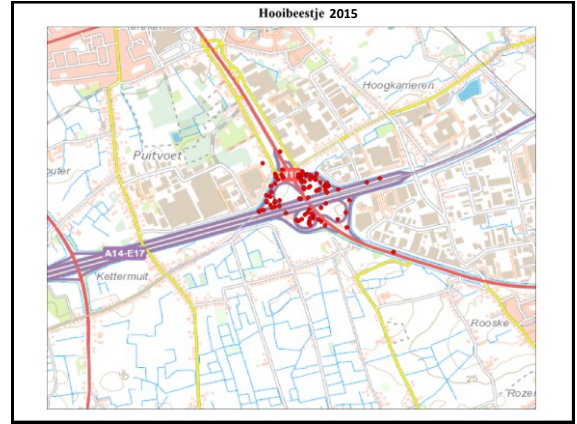
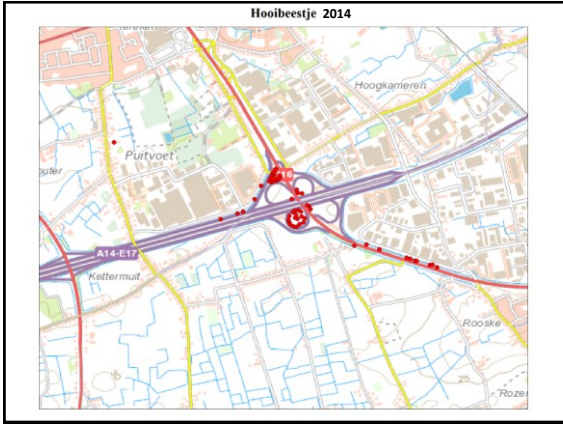
- Eikenpage (*Favonius quercus*) → 3 boscomplexen.
- Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) → voormalig militair domein Westakkers
- Dagvlinderwandeling → Hamme.
- Big 3: Grote weerschijnvlinder (*A. iris*), lepenpage (*S. w-album*) en Kleine ijsvogelvlinder (*L. camilla*) → Berlare.
- **Hooibeestje** (*C. pamphilus*) → Waasmunster en klaverblad St-Niklaas.
- Big 3 (eitjes, rupsen & poppen) → Berlare.

Onderzoek naar **populatiegrootte** Hooibeestje

populatie **klaverblad** St-Niklaas

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

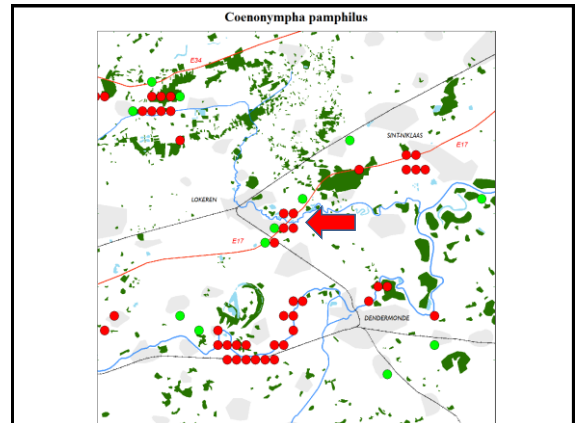

Onderzoek naar **populatiegrootte**
Hooibeestje

Populatie **E17 talud** Waasmunster

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Biotoop Hooibeestje,
E17 talud, Waasmunster.

Biotoop Hooibeestje,
E17 talud, Waasmunster.

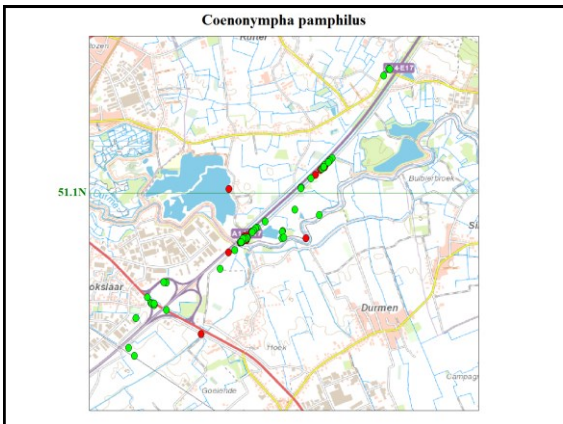

Ortwin Hoffmann,
8 augustus 2015, dijk Durme Waasmunster.

Onderzoek naar **populatiegrootte**
Hooibeestje

Uitbreidingen

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Biotoop Hooibeestje,
22 augustus 2015, Lokeren.

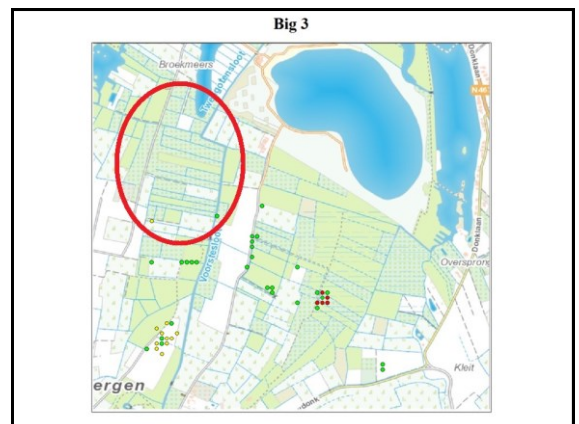
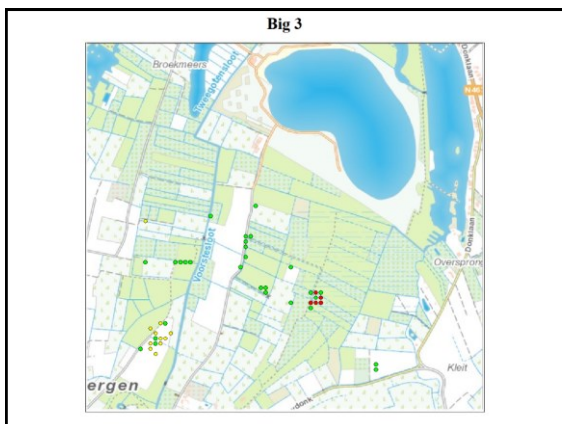
Vaststellingen & toekomst?

- Veel zwervers gevonden maar vermoedelijk omdat biotopen ondermaats werden door droogte.
→ talud E17 kon je geen gras meer vinden !
- Lage aantallen op droogste biotopen.
- Bermbeheer St-Niklaas wordt aangepast i.f.v. Hooibeestje.
- Begrazingsblokken klaverblad worden geëvalueerd i.f.v. Hooibeestje → graasperiode aanpassen.

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Gerichte zoekacties in 2015

- Eikenpage (*Favonius quercus*) → 3 boscomplexen.
- Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) → voormalig militair domein Westakkers
- Dagvlinderwandeling → Hamme.
- Big 3: Grote weerschijnvlinder (*A. iris*), lepenpage (*S. w-album*) en Kleine ijsvogelvlinder (*L. camilla*) → Berlare.
- Hooibeestje (*C. pamphilus*) → Waasmunster en klaverblad St-Niklaas.
- **Big 3** (eitjes, rupsen & poppen) → Berlare.

Biotoop Grote weerschijnvlinder,
8 november 2015, Berlare.

Daan Van Eenaeme,
8 november 2015, Berlare.

Ortwin Hoffmann,
8 november 2015, Berlare.

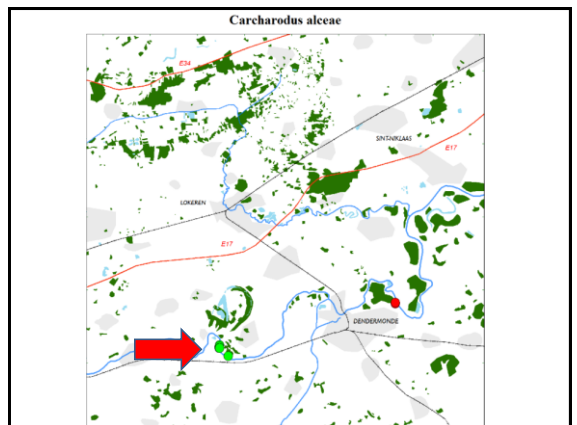
Opmerkelijke waarnemingen in 2015!

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

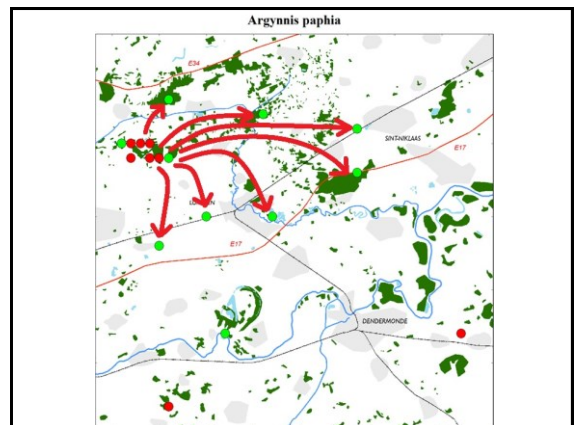
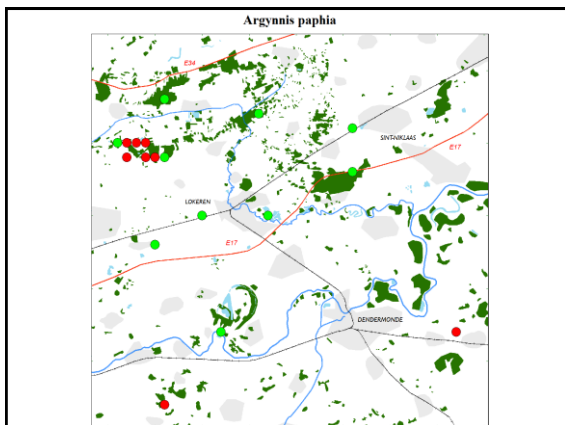
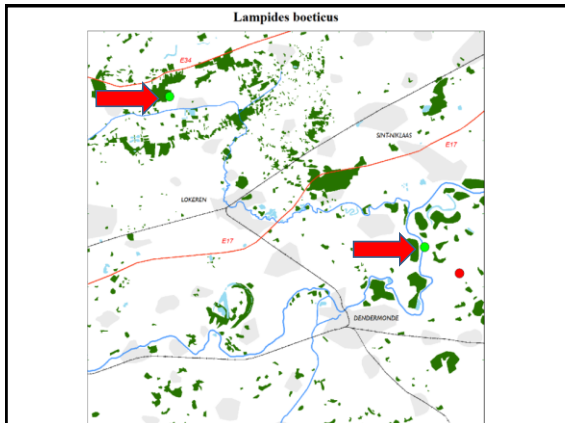
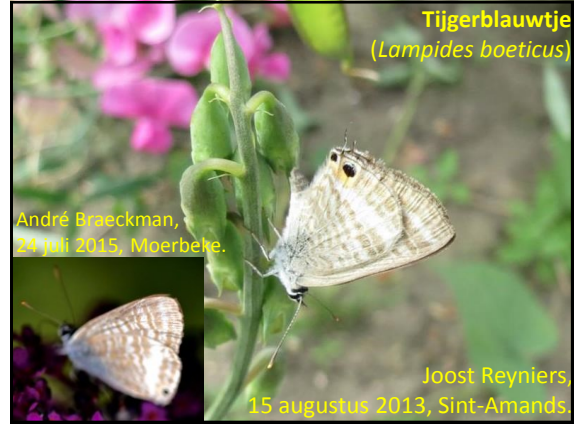
Kaasjeskruidkoppje
(*Carcharodus alceae*)

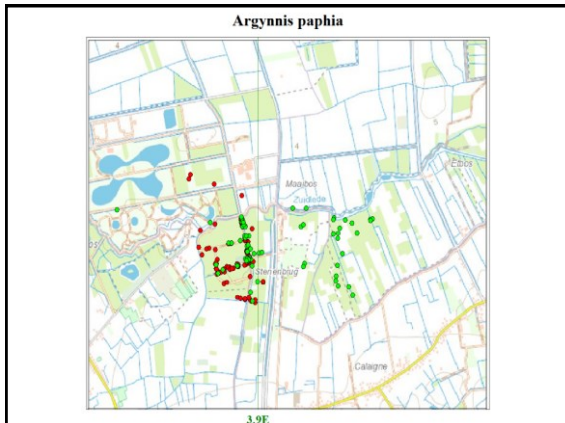
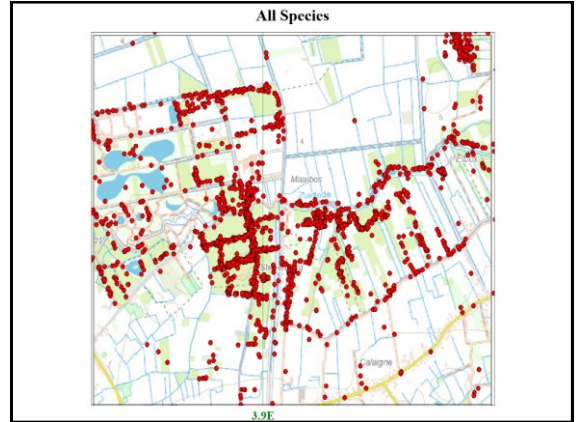
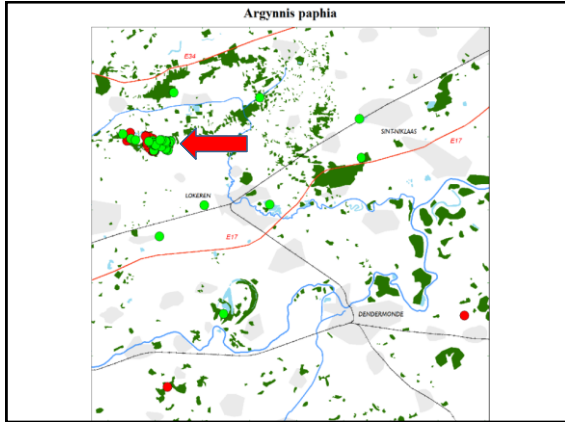
Philippe Van de Velde,
27 september 2015, Berlare.

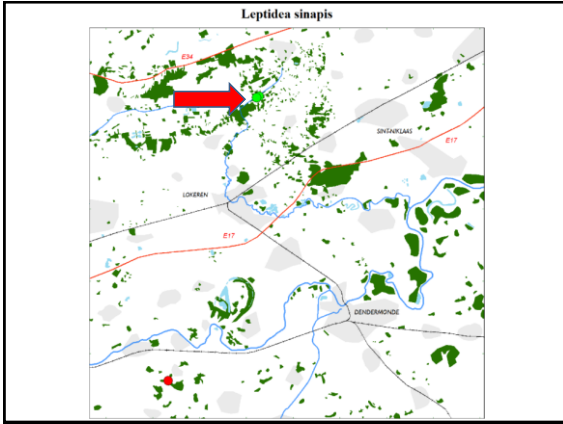

..\Pictures\2014\15092014\bermbeheer 15092014 (3).MOV

WE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

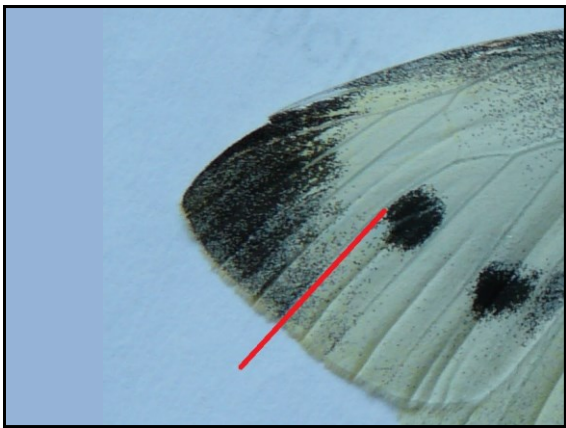
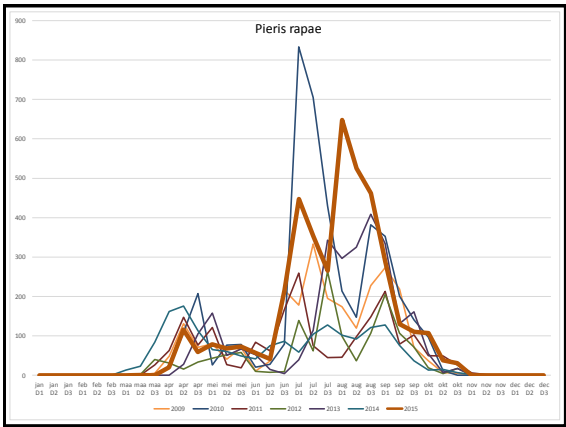

**Opvallende najaarsgeneratie
van het
Klein koolwitje**

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Partiële generaties in 2015

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Daan Van Eename,
16 september 2015,
vlinderberm Oostakker.

Groot dikkopje
(*Ochlodes sylvanus*)

Kurt Jonckheere,
10 september 2015,
de Moortels, Doorslaar.

Daan Van Eename,
23 augustus 2015, Lochristi.

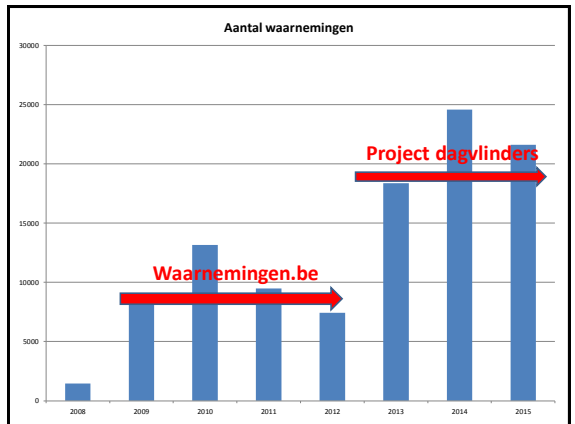
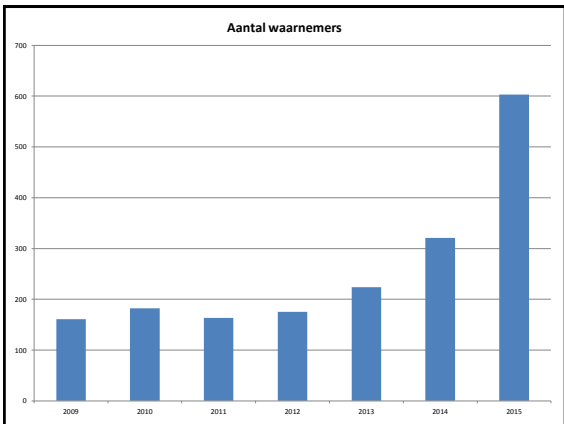
Zwartsprietdikkopje
(*Thymelicus lineola*)

Philippe Van de Velde,
21 augustus 2015, Moerbeke.

Statistieken

VVE_WG_DV_2015_11_14_DS2015_Jurgen_Couckuyt

Momenteel bedraagt het aantal soorten
vanaf 2013 t.e.m. 2015...

33 soorten !

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

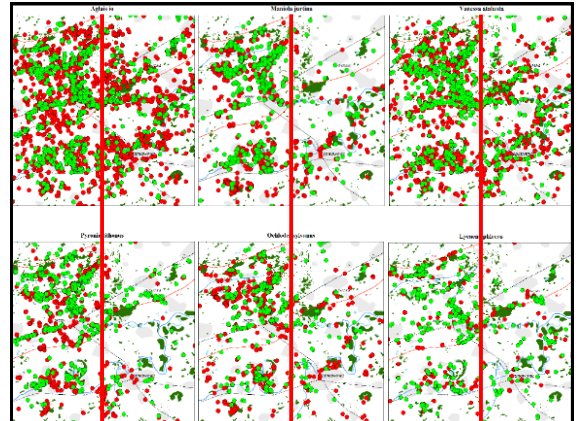
Is er nog iets om naar uit te kijken ?

- **Geelsprietdikkopje** (*Thymelicus sylvestris*)
→ Heeft deze soort ooit wel voorgekomen in ons projectgebied ?
- **Kaasjeskruiddikkopje** (*Carcharodus alceae*)
→ Waar duikt een nieuwe vindplaats op ?
- **Argusvlinder** (*Lasiommata megera*)
→ Komt deze soort nog terug ?
- **Nieuwe soort ?**

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Conclusies

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Initiatieven & samenwerkingen

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

Windmolenpark
Wase Wind, Zele.

Windmolenpark
Wase Wind, Zele.

Windmolenpark
Wase Wind, Zele.

Begraafplaats Tereken,
Sint-Niklaas.

Vlinderberm Beervelde.

Brughoofden E17.

Bedankingen

- **Alle** vrijwilligers voor hun inzet en medewerking.
- **Wouter Vanreusel** (data waarnemingen.be)
- **Sylvain Cuvelier** (aanleveren kaartjes)
- **KMI** (data meteo)

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt

**Bedankt voor jullie aandacht
en
tot in 2016 !**

VVE_WG_DV_2015_11_14_052015_Jurgen_Couckuyt